

Dreptul

ISSN 1857-3185

VINERI

9 mai

2014

Anul XIII

nr. 17 (516)

8 pagini – 4 lei

Săptămînal juridic

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

FONDATORI:

Universitatea de Stat din Moldova
Universitatea de Studii Politice și
Economice Europene „Constantin Stere” din Moldova
Uniunea Juriștilor din Moldova

Redactor-șef:

Gheorghe AVORNIC

Reporteri: Irina BUREA, Lilia DUMINICA

Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ

Redactor-stilizator: Corina BERZOI

Asistență computerizată: Maria BONDARI

Contabila: Maria JOSANU

Încă patru judecători au fost numiți în funcție, iar alți patru magistrați candidează pentru statutul de membru permanent în cadrul CSM **pag. 3**

Libertatea presei în anul 2013: Cel mai scăzut nivel din ultimul deceniu **pag. 4**

Influența sistemelor de drept asupra reglementării în legislația civilă a Republicii Moldova a instituției „garanția pentru evicțiune” **pag. 5**

Ministrul Afacerilor Externe al Marii Britanii: Orice țară este liberă să-și aleagă viitorul fără presiuni externe

Ministrul Afacerilor Externe al Marii Britanii, William Hague, s-a aflat recent, în vizită la Chișinău. Într-o conferință de presă, susținută împreună cu șefa diplomației moldovenești, Natalia Gherman, oficialul britanic a vorbit despre beneficiile, în primul rând economice, ale apropierii Moldovei de Uniunea Europeană, dar s-a referit și la situația din regiune și conflictul transnistrean – teme discutate și la întâlnirile cu alți oficiali moldoveni.

Aflat pentru a doua oară în Republica Moldova, șeful diplomației britanice, William Hague, a fost de această dată mai darnic în laude adresate Guvernului de la Chișinău, decât în februarie 2013, când a declarat că autoritățile de aici mai au de lucrat pentru a demonstra că luptă eficient cu corupția și oferă un mediu stabil oamenilor de afaceri. William Hague a asigurat liderii de la Chișinău de toată susținerea Marii Britanii în parcursul pro-european al Moldovei, menționând că „orice țară este liberă să-și aleagă viitorul fără presiuni externe”.

„Am declarat de nenumărate ori că Acordul de Asociere și Parteneriatul Estic nu reprezintă o amenințare la adresa Federației Ruse. Noi credem că țările din această regiune ar trebui să se bucure de legături economice și politice

atît cu Vestul cît și cu Estul. Cetățenii Republicii Moldova au dreptul să beneficieze de prosperitatea europeană de rînd cu cetățenii altor țări din Europa”, a subliniat oaspetele.

Între altele, oficialul britanic s-a referit și la rezolvarea conflictului transnistrean, afirmînd că singura formulă de negocieri accep-

tată de către părți ar trebui să fie în continuare formatul „5+2”. William Hague a felicitat autoritățile de la Chișinău că au reacționat cu prudență la declarațiile liderilor de la Tiraspol, care în ultima perioadă cer tot mai insistent Federației Ruse recunoașterea independenței.

„Marea Britanie și Uniunea Europeană în continuare vor susține formatul de negocieri „5+2”, aceasta reprezentînd singura cale pentru depistarea unei soluții care ar respecta suveranitatea și integritatea teritorială a Republicii Moldova. Credem că este foarte important ca liderii de la Tiraspol să renunțe la retorica provocatoare, să revină la masa de negocieri și să continue colaborarea cu misiunea OSCE în Republica Moldova, astfel încît să fie găsită o soluție, spre binele cetățenilor acestei țări”, a precizat sursa citată.

William Hague a mai declarat că liderii occidentali vor urmări cu atenție alegerile din această toamnă, îndemnînd autoritățile de la Chișinău să se asigure că fiecare cetățean moldovean va avea acces la urna de vot pentru a-și exprima opțiunea politică.

Europenii promit: Vom continua să sprijinim Republica Moldova

Fostul șef al Delegației Uniunii Europene la Chișinău, Dirk Schuebel, afirmă că UE va continua politica de susținere a Republicii Moldova, după liberalizarea regimului de vize, iar următoarea etapă este semnarea Acordului de Asociere.

„Fără doar și poate, regimul liberalizat de vize cu Uniunea Europeană reprezintă un succes pentru Guvernul Republicii Moldova. Reprezintă un rezultat vizibil pentru toată lumea, oamenii pot călători liber, în aceleași condiții ca și cetățenii din alte state, de exemplu, din Statele Unite sau Australia. Cred că este un pas foarte important. Cetățenii moldoveni sînt liberi să descopere Europa, locurile de atracție turistică, să-și viziteze rudele cînd vor, fără a fi nevoiți să ceară viză. Consider că în aceste zile trăim cu toții un eveniment important pentru Republica Moldova”, a declarat D. Schuebel, într-un interviu.

„Ne vom ține de același principiu, adică să anticipăm lucrurile, să mergem cu un pas înainte. Este important, odată ce va fi semnat Acordul de Asociere, să explicăm clar populației care sînt beneficiile acestui acord. Vom lucra din greu pentru acest lucru. Restul va veni de la sine, cînd realizarea prevederilor acordului va funcționa în mod corespunzător”, a mai spus oficialul.

Comisia Europeană va aloca Moldovei 30 de milioane de euro pentru implementarea Acordului de Asociere

Comisia Europeană va oferi Republicii Moldova și Georgiei cîte 30 de milioane de euro pentru susținerea procesului de implementare a viitoarelor Acorduri de Asociere ale acestor țări cu Uniunea Europeană. Despre aceasta a anunțat comisarul european pentru Extindere și Politică de Vecinătate, Ștefan Füle. Pentru Ucraina a fost aprobat un pachet special de asistență în mărime de 365 de milioane de euro întru stabilizarea situației în țară.

Se preconizează că Acordurile de Asociere a Moldovei și Georgiei să fie semnate nu mai tîrziu de luna iunie 2014. Semnarea și implementarea acestui document va face ireversibilă asocierea politică și integrarea economică a acestor state cu UE. Ștefan Füle a declarat că în prezent, Europa

se confruntă cu cea mai mare criză de la încheierea celui de-al doilea Război mondial. „Sîntem martorii unor acțiuni de constrîngere economică, amenințări și operațiuni secrete organizate cu scopul de a provoca manifestații de protest și instabilitate. Este timpul să demonstrăm o susținere și mai puternică, și mai hotărîtă Parteneriatului Estic. Partenerii noștri din Europa de Est au un trecut complicat și ei merită un alt viitor, iar UE este dispusă să le acorde susținere”, a subliniat comisarul european.

Potrivit lui Ștefan Füle, UE caută o posibilitate de a atinge progrese reale în relațiile cu Armenia și Azerbaidjan, continuînd să lucreze și cu Belarus.

Începe ziua cu DREPTUL!

◆ Flash

Din iunie fără vize în Turcia

Cetățenii Republicii Moldova vor putea călători fără vize în Turcia începând cu 1 iunie. Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene anunță că au fost finalizate, de către ambele părți, procedurile interne necesare pentru intrarea în vigoare a Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Turcia privind abolirea reciprocă a vizeilor, precum și a Acordului referitor la readmisia persoanelor aflate în situație de ședere ilegală, semnate la Ankara, la data de 1 noiembrie 2012.

Astfel, începând cu 1 iunie, cetățenii ambelor state, care dețin un document de călătorie valabil (pașaport simplu sau biometric), sînt scutiți de obligativitatea deținerii unei vize pentru a intra, ieși, tranzita și rămîne temporar pe teritoriul celui alt stat, pentru o perioadă de pînă la 90 de zile în decurs de 6 luni de la data primei intrări.

Cetățenii Republicii Moldova care vor dori să călătorească în Turcia trebuie să dețină un pașaport cu termen de valabilitate de cel puțin 60 de zile suplimentar datei preconizate pentru ieșirea din țară.

Aceste reglementări sînt valabile, de asemenea, pentru cetățenii ambelor state care efectuează transport internațional de bunuri și pasageri, precum conducătorii de tren, camioane și autobuse și asistenții conducătorilor și membrii echipajului avioanelor civile, trenurilor și locomotivelor.

Cetățenii moldoveni care vor dori să călătorească în Republica Turcia pentru o perioadă ce depășește termenul menționat vor solicita o viză de lungă ședere.

Femeile din Găgăuzia vor drepturi egale cu cele ale bărbaților

Peste o mie de doamne s-au adunat, recent, la Comrat, în cadrul unui for, în speranța că-și vor face vocile auzite. Femeile spun că își doresc locuri de muncă bine plătite, dar și șansa de a-și construi o carieră în ... politică.

La întrunire a fost prezent și ministrul Muncii care a venit cu mesaje de susținere, accentuînd necesitatea de a promova mai multe femei în politică, mai ales în contextul unui an electoral.

Anume femeile pot și trebuie să devină un catalizator al egalității de gen în politică, a spus Valentina Buliga, ministrul Muncii și Protecției Sociale.

Primarul orașului Comrat a avut și el un mesaj pentru femei.

În Găgăuzia, în principiu, deciziile serioase le iau bărbații, dar înainte de a hotărî ceva, aceștia se sfătuie cu femeile, afirmă Nicolae Dudoglo, primar de Comrat.

A crescut numărul contravențiilor aplicate în domeniul circulației rutiere

A crescut numărul contravențiilor aplicate în domeniul circulației rutiere, anunță Biroul Național de Statistică.

Pe parcursul anului 2013 au fost sancționați 213,7 mii de șoferi, cu 15,2% mai mult comparativ cu anul 2012. În majoritatea cazurilor au fost aplicate amenzi (96,2%), peste șapte mii de persoane au fost avertizate, 645 de persoane au fost private de anumite drepturi, iar în cazul a 81 de persoane a fost aplicat arestul contravențional. Potrivit statisticilor, cei mai mulți șoferi au fost sancționați pentru nerespectarea indicatoarelor de semnalizare rutieră și de acordare a priorității de trecere (25,3%), încălcarea regulilor de înmatriculare, revizie tehnică a vehiculelor (17,5%), exces de viteză (15,7%), iar zece la sută din cei sancționați au încălcat regulile de folosire a centurii de siguranță, a căștii de protecție și regulile privind convorbirile radiotelefonice. Pentru părăsirea locului în care s-a produs un accident rutier au fost private de anumite drepturi 154 de persoane, iar 27 de șoferi au fost arestați contravențional. Pentru conducerea mașinii în stare de ebrietate au fost trași la răspundere doar 762 de persoane.

La Chișinău Ziua Europei va fi marcată pe data de 10 mai

Delegația Uniunii Europene în Republica Moldova organizează și în acest an sărbători de amploare pentru a marca Ziua Europei, care vor avea loc la 10 mai în Capitală, și nu 9 mai, cum se planifica mai devreme.

Pe pagina oficială a delegației ambasadorul Pirkka Tapiola anunță, că „Delegația Uniunii Europene în Republica Moldova organizează și în acest an sărbători de amploare pentru a marca Ziua Europei, care vor avea loc pe 10 mai la Chișinău și pe 17 mai la Comrat”.

După cum spune șeful delegației, ca și în anii precedenți, în „Orășelul european” vor fi prezentate informații referitoare la proiectele în curs, finanțate de UE și vor oferi Republicii Moldova, statelor membre ale UE și țărilor candidate oportunitatea de a împărtăși publicului larg culturile, bucătăria și limba.

În ambele zile, după amiază, vor avea loc evenimente culturale adiționale, organizate ad-hoc. Ambele sărbători se vor încheia cu concerte susținute de trupa Morandi din România – la Chișinău și bine-cunoscuta interpretă ucraineană-tătară, din Crimeea, Jamala – la Comrat.

La Chișinău a fost lansat Grupul de lucru Republica Moldova – SUA pentru dezvoltarea și consolidarea statului de drept

La Chișinău a fost lansat Grupul de lucru Republica Moldova – SUA pentru dezvoltarea și consolidarea statului de drept, care face parte din Dialogul strategic bilateral lansat, recent, la Washington, potrivit Serviciului de informare și comunicare cu mass-media al MAEIE.

Delegația țării noastre a fost condusă de viceministrul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Valeriu Chiveri, și viceministrul Justiției, Sabina Cerbu, iar delegația SUA a fost condusă de asistentul adjunct al secretarului de Stat, Biroul pentru Democrație, Drepturile Omului și Muncă, Thomas Melia, și asistentul administratorului Biroului pentru Europa și Eurasia al USAID, Paige Alexander, care a efectuat o vizită de lucru în Republica Moldova. La discuții au participat și ministrul Justiției Oleg Efrim, ofi-

ciali din partea Ministerului de Interne, Procuraturii Generale, Centrului Național Anticorupție, Consiliului Superior al Magistraturii, Comisiei Naționale de Integritate.

În cadrul întrunirii, au fost abordate reformele inițiate și asistența acordată statului nostru de către SUA în eforturile privind reforma justiției și combaterea corupției. Un al subiect abordat a vizat implementarea inițiativelor legate de buna guvernare și supremația legii, inclusiv rolul important al societății ci-

vile și al mass-media.

În marja reuniunii, viceministrul Valeriu Chiveri a avut o întrevvedere bilaterală cu oficialii americani, unde părțile au vorbit despre situația politică din regiune și consecințele acesteia, dar și despre acțiunile care trebuie întreprinse. Viceministrul a menționat că Republica Moldova mizează pe sprijinul SUA în vederea avansării la capitolul supremației legii. Oficialul moldovean a mulțumit Statelor Unite pentru suportul oferit țării noastre în realizarea agendei europene.

Părțile au salutat lansarea Dialogului strategic între Republica Moldova și Statele Unite ale Americii și crearea unui grup de lucru comun privind statul de drept, care va elabora un mecanism de consultare, și și-au exprimat interesul în avansarea acestui dialog.

Natalia Gherman, despre reformele europene ce vor urma în Republica Moldova

Ministrul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Natalia Gherman, a explicat care sînt pașii următori în domeniul reformelor europene, pe care trebuie să le îndeplinească R. Moldova în contextul asocierii sale cu Uniunea Europeană.

Șefa diplomației moldovenești le-a menționat pe cele care se află acum pe rol, precum reforma Procuraturii, Legea cu privire la activitatea ombudsmanului, implementarea prevederilor Legii anti-discriminare, prin crearea Consiliului Anti-discriminare.

„Există prevederi și în privința integrării în societate a minorităților naționale, planul de acțiuni privind integrarea romilor în societatea moldovenească. Și pe alte blocuri, de asemenea, sînt foarte multe stipulări care trebuie să fie continuate: activitatea poliției de frontieră, care a fost creată în conformitate cu aceste condiționali-

tăți, asigurarea controlului la frontierele Republicii Moldova, documentarea populației, că ne pregătim acum să emitem pașapoartele biometrice de generația a patra”, a declarat Natalia Gherman în cadrul unui interviu.

Potrivit ministrului, se va continua cooperarea cu europenii și în privința luptei cu crima organizată și cea transfrontalieră. „Mai avem de semnat Acordul operațional cu Europol, prin care eforturile în combaterea crimei organizate, a traficului de ființe umane, vor fi coordonate și mai bine cu structurile europene”, a mai adăugat Natalia Gherman.

În context, ministrul de Externe de la Chișinău susține că toate acestea vor fi aplicate conform Planului de Acțiuni privind liberalizarea vizelor. Demnitarul a mai amintit că toate acțiunile respective fac parte din strategia acestui plan, prevăzută pînă în perioada 2020.

Autoritățile vor să instituie un „CEDO moldovenesc”

Înainte de a merge la CEDO, moldovenii ar putea fi obligați să se adreseze unui complet extins al Curții Supreme de Justiție. Autoritățile își doresc astfel să instituie un filtru al plîngerilor privind încălcarea drepturilor omului, pentru ca cetățenii să-și poată găsi dreptatea în Republica Moldova. Proiectul a fost lansat de președintele CSJ și ministrul Justiției pentru a fi discutat cu societatea civilă.

Cetățenii se vor putea adresa la un complet format din 5 sau 9 judecători în termen de o lună de la pronunțarea deciziilor irevocabile.

„Ne propunem ca acest complet să nu caseze hotărârile irevocabile sau să le modifice, dar să lucreze ca la CEDO. Să constate violare și să dispună despăgubirea materială. În acest fel, noi vom diminua numărul de cereri la Curtea Europeană a Drepturilor Omului”, a subliniat Mihai Poalelungi, președintele Curții Supreme de Justiție.

Cei care nu vor fi satisfăcuți de deciziile acestui filtru judecătoresc se vor putea plînge și la Curtea de la Strasburg. Aceasta este o cerință a Consiliului Europei față de Republica Moldova privind crearea

condițiilor pentru ca cetățenii să-și poată apăra drepturile și libertățile, la nivel național.

„Este o idee interesantă, care trebuie gîndită, și cred că este și utilă, atît pentru cetățeni, cît și pentru autorități. Cetățenii – pentru că vor avea mai degrabă satisfăcute drepturile lor, iar autoritățile publice, în tot cazul vor economisi”, menționează Galina Bostan, avocat, președintele Centrului de Prevenire a Corupției.

Vezi ce legi importante urmează să voteze Parlamentul pînă la sfîrșitul mandatului

În luna noiembrie 2014 expiră mandatul actualului Parlament, iar în timpul rămas, deputații moldoveni intenționează să voteze mai multe legi importante. Despre acest lucru a vorbit vicepreședintele Parlamentului Liliana Palihovici, în cadrul unui interviu.

„În campania electorală pe care am avut-o în 2010, echipa din care fac parte, a avut un angajament: să voteze în Parlament legea cu privire la limitarea imunității deputaților. Consider că acest pro-

iect de lege, care este în Parlament, trebuie să fie votat pînă la sfîrșitul acestui mandat”, a declarat Liliana Palihovici.

O altă prioritate a Legislativului de la Chișinău este ratificarea Acordului de Asociere cu UE, parafat la 29 noiembrie anul trecut.

„Numărul unu în lista proiectelor care trebuie să fie votate de către Parlament pînă la sfîrșitul mandatului este ratificarea Acordului de Asociere, care va fi semnat pînă la sfîrșitul lunii iunie, iar sarcina

Parlamentului Republicii Moldova este să ratifice acordul pînă la sfîrșitul lunii iulie. Îmi pun mari speranțe, că toți cei 101 deputați vor conștientiza importanța momentului pentru țară și vor vota acest Acord”, a adăugat vicepreședintele Parlamentului.

De asemenea, Liliana Palihovici a spus că pînă la sfîrșitul acestui an urmează să fie votate Codul educației și cîteva proiecte importante în domeniul bancar.

Încă patru judecători au fost numiți în funcție, iar alți patru magistrați candidează pentru statutul de membru permanent în cadrul CSM

Încă patru judecători au fost numiți în funcție prin decrete prezidențiale.

Recent, președintele Republicii Moldova Nicolae Timofti a semnat decretele de numire în funcție, pînă la atingerea plafonului de vîrstă, a patru magistrați. Despre aceasta a anunțat Serviciul de presă al Președinției.

Astfel, au fost numiți în funcție: Aliona Miron, judecător la Judecătoria Rîșcani, municipiul Chișinău; Lilia Trocin, judecător la Judecătoria Fălești; Elvira Popa, președinte la Judecătoria Șoldănești; Dorin Munteanu, judecător la Judecătoria Basarabeasca.

În cadrul discuțiilor ce le-a avut cu magistrații vizați, N. Timofti a ținut să sublinieze că unul din scopurile sale primordiale rezidă în realizarea cu succes a reformei sistemului judecătoresc, remarcînd că nu va tolera abateri ale magistraților de la Codul deontologic al judecătorului, iar cei vinovați vor fi aspru sancționați.

De asemenea, președinte-

le țării a remis spre reexaminare Consiliului Superior al Magistraturii dosarul lui Dan Dubcovețchi, propus pentru funcția de judecător la Ju-

decația Slobozia. Nicolae Timofti a cerut să fie verificată activitatea anterioară a magistratului în calitate de procuror și judecător.

Totodată, președintele Republicii Moldova a semnat

un decret privind eliberarea lui Vasile Ghețu din funcția de judecător de instrucție al Judecătoriei Edineț.

În același timp, e de

menționat și faptul că, Consiliul Superior al Magistraturii a anunțat o nouă Adunare generală a judecătorilor, la care urmează să fie ales încă un membru al acestuia.

Adunarea judecătorilor a

fost convocată prin hotărîrea CSM din 25 martie 2014 și e planificat a fi desfășurată pentru data de 30 mai curent. Ținînd cont că prin aceeași hotărîre s-a stabilit că termenul limită de depunere a documentelor pentru funcția de membru permanent a fost data de 30 aprilie curent, patru judecători, de la instanțele de judecată din Chișinău, au înaintat documentele pentru a deveni membri CSM.

În acest sens, este vorba despre Ghenadie Morozan, magistrat la Judecătoria Rîșcani, municipiul Chișinău. Acesta este urmat de Gheorghe Balan de la Judecătoria Botanica și Victor Boico de la Judecătoria Buiucani, ultimul fiind susținut și de către Judecătoria Briceni. Unica femeie din acest concurs este Maria Ghervas de la Judecătoria Botanica, care și-a înaintat candidatura personal.

Precizăm că, în componența Consiliului Superior al Magistraturii intră judecători și profesori de drept titulari, precum și președintele Curții Supreme de Justiție, ministrul Justiției și Procurorul General care sînt membri de drept.

Trei membri ai Consiliului Superior al Magistraturii se aleg de către Parlament din rîndul profesorilor de drept titulari, cu votul majorității deputaților aleși, la propunerea a cel puțin 20 de deputați în Parlament, ținîndu-se cont și de opinia reprezentanților opoziției parlamentare.

Șase membri sînt aleși din rîndul judecătorilor, inclusiv doi membri supleanți, sînt aleși în Consiliul Superior al Magistraturii prin vot secret de către Adunarea generală a judecătorilor, aceștia reprezentînd toate nivelurile instanțelor judecătorești. Se consideră aleși membri și membri supleanți ai Consiliului Superior al Magistraturii judecătorii care au acumulat mai mult de jumătate din voturile celor prezenți

la adunare, conform ordinii descrescătoare a voturilor obținute.

Pentru asigurarea activității Consiliului Superior al Magistraturii, judecătorii aleși de Adunarea generală a judecătorilor sînt detașați pe durată exercitării mandatului de membru al Consiliului.

Membrii Consiliului Superior al Magistraturii, cu excepția membrilor de drept, nu pot exercita o altă activitate remunerată decît cea didactică și științifică.

La alegerea în calitate de membru al Consiliului Superior al Magistraturii, persoanele care ocupă funcții administrative, în termen de 30 de zile de la data alegerii, depun cerere de suspendare a activității administrative pe perioada exercitării mandatului de membru al Consiliului Superior al Magistraturii.

În prezent, CSM are 11 membri, ultimul urmînd să fie ales, după cum am afirmat anterior, pe 30 mai 2014, de către magistrații judecătoriiilor din țară.

Cor. Dreptul

Portalul instanțelor de judecată – un plus de transparență în activitatea acestor instituții

Informații de la toate judecătoriile și curțile de apel din Republica Moldova vor putea fi găsite mai ușor pe portalul instanțelor de judecată – instante.justice.md, lansat recent. Astfel, aici, oricine va putea găsi noutăți despre toate ședințele de judecată, hotărîrile și deciziile luate. Compartimentul „Agenda ședințelor” conține informații cu privire la data examinării cauzelor aflate pe rol. Portalul instanțelor de judecată va

oferti posibilitatea de a genera citații electronice și de a le remite, ulterior, prin e-mail, avocaților care participă la procese. Site-ul conține compartimente separate pentru publicarea hotărîrilor și pe cazuri de corupție și a dosarelor de insolvență.

Portalul a fost lansat de Ministerul Justiției, în colaborare cu Curtea Supremă de Justiție. La crearea portalului s-a ținut cont de standardele și practicile europene.

Făcînd referire la această realizare, ministrul Justiției O. Efrim a specificat că „lansarea portalului comun al instanțelor de judecată face parte din E-agenda Ministerului Justiției. Acest site unic este foarte impor-

tant pentru toată lumea care interacționează cu justiția, deoarece va asigura o mai bună transparență a activității fiecărei instanțe de judecată. Datorită metodelor noi de căutare, justițiabilii vor avea acces rapid la orice fel de informații despre ședințele de judecată, deciziile și hotărîrile care au fost luate. Mai mult, cetățenii vor avea posibilitatea să evalueze activitatea sistemului judecătoresc”.

La rîndul său, președintele Curții Supreme de Justiție, Mihai Poalelungi, prezent la lansarea portalului, a menționat că anterior a fost lansat și site-ul CSJ, care s-a dovedit a fi unul foarte util și comod, nu doar pentru angajații din sistemul judecătoresc, dar și pentru justițiabili.

„Sînt sigur că acest portal, ca și site-ul CSJ, va facilita accesul la informație pentru orice persoană. Anume accesul la toate hotărîrile instanțelor de judecată va contribui la ridicarea nivelului de transparență din justiție, la unificarea practicii judiciare, dar și la înfăptuirea corectă a actului de justiție”, a spus președintele CSJ.

Crearea portalului a costat 40 de mii de lei. Cheltuielile au fost suportate din bugetul Ministerului Justiției și sînt de cîteva ori mai mici decît s-a cheltuit, pînă în 2009, pentru elaborarea site-urilor pentru fiecare instanță. Această acțiune se încadrează în prevederile Strategiei de reformare a sectorului justiției cu privire la transparentizarea activității instanțelor de judecată.

L.D.

Șefii întreprinderilor de stat, remunerați în funcție de performanțe

Salariu, după performanțe. Șefii întreprinderilor de stat și cele unde statul deține capital majoritar vor fi remunerați în funcție de volumul vânzărilor și profitul înregistrat de companie. Cabinetul de miniștri a aprobat o hotărîre în acest sens. Potrivit noilor prevederi, lefurile nu vor depăși 3 sau 5 salarii medii pe întreprindere și vor fi stabilite anual de Consiliul de administrație al instituțiilor sau de societatea pe acțiuni.

Valentina Buliga, Ministrul Muncii: „Salariul instituțiilor indicate a devenit flexibil, și poate fi utilizat ca o pîrghie pentru stimularea conducătorilor eficienți sau ca instrument de sancționare a conducătorilor cu randament scăzut”.

Spre exemplu, dacă salariul mediu pe instituție constituie 3500 de lei, un simplu calcul arată că salariul minim al directorului ar urma să constituie cel puțin 10 500 lei sau cel mult

17 500 lei. Prim-ministrul Iurie Leancă a cerut ca lefurile șefilor instituțiilor unde statul deține capital majoritar să fie făcute publice. Iurie Leancă, prim-ministrul Republicii Moldova: „Aș vrea să avem aceste cifre, să le raportăm și la profitabilitate, avem rezultatele

pentru 2013, fiindcă trebuie să ne încadrăm într-un bun simț. Și poate după ce analizăm, mai găsim soluții de a reduce anumite salarii și mai venim cu anumite contribuții la buget”.

Cît despre premii, acestea nu pot depăși în sumă mărimea a șase salarii de funcție lunare pe an. Retribuțiile șefilor întreprinderilor de stat care reglementează piața serviciilor, tarifelor și taxelor; eliberează licențe, certificate și permise, vor rămîne constante de la an la an și nu vor depăși valoarea a trei salarii medii pe întreprindere.

Perioada de înregistrare a unei afaceri trebuie să fie de cel mult 24 de ore

Premierul Iurie Leancă a prezidat, recent, ședința Consiliului Economic de pe lîngă prim-ministru, la care au participat reprezentanți ai mediului de afaceri, a relatat Biroul de comunicare și relații cu presa al Guvernului.

Discuțiile s-au axat pe serviciile de înregistrare a agenților economici, prestate de Camera Înregistrării de Stat – calitatea, operativitatea și prețul acestora, discuția fiind concentrată pe pro-

blemele relevante de reprezentanți ai mediului de afaceri.

„Vreau ca cei care vor să-și deschidă o afacere, atunci cînd vor ajunge la Camera Înregistrării de Stat, să fie tratați frumos, perioada să dureze puțin, iar costurile aferente să fie mai mici”, a subliniat șeful Guvernului.

Ministrul Justiției, Oleg Efrim, a anunțat că în curînd va fi modificat statutul Camerei Înregistrării de Stat, din întreprindere de stat în instituție publică, ceea ce

va permite o organizare mai eficientă a structurii date. În cadrul ședinței, au fost lansate și propuneri pentru simplificarea procedurilor de înregistrare a afacerilor, prin instituirea ghișeului unic. Astfel, antreprenorii nu vor mai trebui să se deplaseze la mai multe instituții publice în procesul de înregistrare a afacerilor. Acest lucru va putea fi efectuat electronic, eliminîndu-se necesitatea unor servicii prestate acum contra plată.

Libertatea presei în anul 2013: Cel mai scăzut nivel din ultimul deceniu

În anul 2013 libertatea presei a înregistrat cel mai scăzut nivel din ultimul deceniu. Aceasta în special în Egipt, Turcia, Ucraina, dar și în SUA, în ceea ce privește problemele de securitate națională. Libertatea mass-media a regresat cel mai mult din 2004, iar numărul persoanelor care au acces la media liberă este cel mai mic din 1996 încoace. Așa arată datele raportului „Freedom House”, dat publicității recent.

Potrivit analizei, doar 14% din populația lumii are acces la o presă liberă sau o persoană din șapte, 44% din populația de pe glob trăiește în zone unde presa nu este liberă și 42% în zone unde mass-media este parțial liberă.

„Freedom House” trage un semnal de alarmă, accentuând că asistăm la un regres general al libertății presei, cu guverne și actori privați care atacă jurnaliștii sau restricționează accesul acestora la eveni-

mente, fie prin cenzurarea conținutului, fie prin concedierea lor din motive politice.

Din cele 197 de țări și teritorii monitorizate în 2013, „Freedom House” a identificat 63 de țări cu presă liberă, 68 cu presă parțial

liberă și 66 de țări cu presă cel mai puțin liberă. Republica Moldova are o presă parțial liberă și se află pe 112, alături de Liban și Tunisia. Vecinii noștri români se găsesc la mijlocul clasamentului, pe locul 84, în categoria țărilor cu presă parțial liberă, în timp ce Ucraina este pe locul 139, în grupul statelor unde presa nu este liberă.

Totodată, autorii studiului sînt îngrijorați de faptul că și SUA au dat înapoi față de anul precedent la capitolul libertatea presei din cauza „dorinței limitate a înalților oficiali de a furniza informații

reprezentanților presei” și luarea jurnaliștilor ca țintă în anchete penale.

Printre țările a căror presă nu este liberă se numără China, cu indicele 183, iar printre cele cu presă parțial liberă se află India, ținînd cont că aceste state numără mai mult de o treime din populația lumii. De asemenea, Rusia este calificată ca o țară a cărei presă nu este liberă, deținînd indicele 176, din cauza controlului strict exercitat asupra mass-media și încercărilor de a cenzura blogosfera sau surse de informare din afară.

La polul opus se află Olanda, Norvegia și Suedia care sînt considerate drept țări cu presa cea mai liberă, împărțind toate scorul numeric 1, fiind urmate de Belgia cu scorul numeric 4.

Pe ultimele locuri se situează Turkmenistanul, Uzbekistanul, ambele cu scorul numeric 195 și Coreea de Nord cu scorul 197.

L.D.

Violența în familie în viziunea tinerilor

Alcoolul, sărăcia și șomajul, acestea sînt principalele cauze ale violenței în familie în Republica Moldova. În pofida măsurilor întreprinse, fenomenul respectiv încă mai reprezintă o problemă gravă în societatea în care trăim, aproape toate femeile din țara noastră fiind victime ale violențelor

relație violentă a prietenilor, vecinilor, rudelor, ce stereotipuri mai persistă în societatea noastră – acestea sînt cîteva dintre obiectivele studiului sociologic „Opinii, percepții și experiențe ale tinerilor privind violența în familie”, realizat de Centrul de Investigații Sociologice și Marketing „CBS-AXA” la comanda

meroase cupluri divorțează, zeci de femei ajung la spital cu traumatisme severe, iar micuții care sînt martorii scenelor de violență au nevoie de consiliere psihologică pentru a depăși traumele morale. Specialiștii susțin că violența se învață în familie, iar copiii care asistă la scene de agresivitate riscă să facă același lucru sau să sufere mari schimbări de comportament, aceștia pot deveni stresați, tensionați, pot manifesta un limbaj sau comportament agresiv, devin închiși în sine, rușinoși, pot prelua comportamentul violent în propria familie, încep să consume țigări, băuturi alcoolice, droguri, demonstrează performanțe slabe la școală etc.

De asemenea, autorii studiului susțin că migrația femeilor peste hotarele țării reprezintă în multe cazuri o consecință a violenței în familie.

În funcție de statutul ocupațional, cele mai vulnerabile par a fi elevele, studentele și casnicele, iar cea mai cunoscută formă de violență este cea fizică - 84%, urmată de cea verbală, psihologică, sexuală și economică.

Totodată, șapte din zece femei consideră că victimele violenței în familie nu

sînt protejate, iar aproape o treime (31%) apreciază că deloc nu sînt protejate. Victimele evită instituțiile statului pentru că nu au încredere în eficacitatea lor. În general, femeile apelează la ajutorul autorităților responsabile și în instanțe doar după 7-8 cazuri de violență fizică.

Pe de altă parte, șase din zece femei, victime ale violenței în familie, nu s-au adresat niciodată nimănui cu această problemă, din teama față de agresor, iar o treime din respondenți cred că actele de violență sînt tolerate pentru a păstra familia și din lipsa de necunoaștere. În cazul în care se apelează la cineva, aceștia sînt părinții, nașii sau prietenii care pot avea influență asupra agresorului.

Studiul a fost efectuat la sfîrșitul anului trecut și primele luni ale anului curent, pe un eșantion ce a cuprins 605 respondenți, tineri cu vârste cuprinse între 15 și 35 de ani, cu o marjă de eroare de 4%.

Scopul principal al cercetării constă în evaluarea gradului de percepție și conștientizarea fenomenului violenței în familie, cuplu de la primele semne de manifestare a acestuia, a precizat Natalia Vlădescu de la „CBS-AXA”.

L.D.

Asociația Vînătorilor și Pescarilor propune ca persoanelor cu vârsta de peste 18 ani să le fie permisă procurarea armelor de vînătoare

Asociația Vînătorilor și Pescarilor consideră că ar trebui permisă procurarea armelor de vînătoare de către persoanele ce au atins vârsta de 18 ani, nu de 21 de ani cum este în prezent. Informația a fost comunicată de președintele asociației, Oleg Ciocoi.

Potrivit acestuia, propunerea îi vizează și pe tinerii care practică tirul sportiv.

„Cum tinerii moldoveni vor demonstra rezultate bune la competițiile internaționale, dacă li se permite să dețină o armă doar de la vârsta de 21 de ani? Această vîrstă este practic una de pensionare pentru acest tip de sport”, a spus O. Ciocoi.

Totodată, el a pledat pentru înăsprirea regulilor de păstrare a armelor, care trebuie ținute într-un safeu special.

O. Ciocoi insistă și asupra înăsprii pedepsei pentru braconaj, de exemplu, pentru un iepure ucis amenda trebuie să fie de cel puțin 5 mii de lei, fazan - 2 mii, că-

prioară - 20 de mii, mistreț - 30 de mii, cerb - 40 de mii de lei.

El a spus că în Moldova sînt înregistrați circa 15 mii de vînători. În anul curent, pentru majorarea populației de animale vom elibera 20 de mii de fazani, precum și 6 mii de rațe.

„Cu părere de rău, Guvernul oferă puțin ajutor. Niciodată nu a oferit bani pentru îmbunătățirea condițiilor de activare a Asociației, toate cheltuielile le suportăm noi și partenerii noștri, cu toate că în 2015 organizația noastră împlinește 140 de ani și noi nu doar ucidem, dar și îngrijim animalele, vînătoria este doar un tip de odihnă sportivă. Fiecare membru al asociației trebuie să muncească 10 zile pentru îmbunătățirea fondurilor de vînătoare sau să achite o compensație în sumă de 400 de lei”, a spus O. Ciocoi, menționînd că, contribuția de membru pentru reprezentanții asociației se va majora de la 215 la 250 de lei.

partenerului de viață cel puțin o dată.

Cum percep tinerii violența în familie, în special asupra femeilor, formele considerate latente de publicul larg și cum conștientizează impactul și consecințele acestora asupra partenerilor, dar și a copiilor, în ce măsură se implică și ce sfaturi dau atunci cînd cunosc cazuri de

Centrului Internațional „La Strada”, prezentat, recent, în cadrul unei conferințe de presă.

Potrivit cercetării, cele mai supuse riscului violenței sînt familiile sărace, circa 65%, iar peste o treime dintre respondenți consideră că violența este un fenomen destul de răspîndit în societate. Ca rezultat al acestui flagel, nu

Fertilizarea in vitro. Cîți ani trebuie să lucreze un cuplu din Moldova pentru a-și permite această procedură

Pentru multe cupluri sau femei singure fertilizarea in vitro este șansa de a se bucura de un urmaș. Dacă cu cîțiva ani în urmă, tehnologiile de asistare medicală a reproducerii umane nu erau atît de cunoscute și utilizate în țara noastră, în prezent tot mai multe centre de sănătate publice și private oferă serviciul de fertilizare in vitro. Prețul unei astfel de proceduri ajunge pînă la 50 de mii de lei.

Cam de cît timp ar avea nevoie un cuplu din Republica Moldova pentru a aduna banii necesari unei astfel de proceduri? Potrivit datelor statistice pentru anul 2012, salariul

mediu net al unui bărbat era de circa 3035 de lei și minimul de existență - 1667 de lei, iar salariul mediu net al unei femei era de 2657,5 lei și minimul de existență - 1500 de lei. Astfel, un calcul simplu ne arată că un cuplu ar trebui să lucreze și să trăiască la limita minimului de existență mai bine de un an și jumătate pentru a putea efectua o fertilizare in vitro.

Tot în 2012, în luna octombrie,

vede că statul finanțează o singură fertilizare in vitro, în baza poliței de asigurare obligatorie de asistență medicală, și doar dacă cuplul este încadrat în cîmpul muncii în Republica Moldova și are un venit lunar mai mic de 50% din salariul mediu în sfera de activitate a asigurătorului.

„Dacă luăm datele privind salariile medii din toate sferele de activitate din Republica Moldova, calculăm 50% din ele și

comparăm cu valoarea minimului de existență, concluzionăm că statul finanțează fertilizarea in vitro în principal în cazul persoanelor care trăiesc sub limita minimului de existență”, susține analistul economic Daniela Dermengi.

Potrivit datelor Organizației Mondiale a Sănătății (OMS), în plan mondial, ponderea cuplurilor infertile a crescut cu 6,5 milioane în ultimii 20 de ani. Republica Moldova este printre statele cu cea mai înaltă rată de infertilitate dintre țările europene și cele ex-sovietice. În Moldova, circa 22 de cupluri din 100 nu pot concepe copii.

Parlamentul Republicii Moldova a aprobat Legea privind sănătatea reproducerii. Acest act normativ pre-

Influența sistemelor de drept asupra reglementării în legislația civilă a Republicii Moldova a instituției „garanția pentru evicțiune”

Garanția pentru evicțiune este o instituție clasică a dreptului civil. Termenul de „evicțiune” provine din latinescul *evictio*, *-onis*, care înseamnă depedare, deci sîntem în situația cînd o persoană pierde dreptul său asupra unui lucru, întrucît prin justiție s-a recunoscut unui terț un drept concurent cu al evinsului. Respectiv, în cadrul contractului de vânzare-cumpărare, obligația de a garanta cumpărătorului proprietatea lucrului vîndut, deci garanția pentru evicțiune, revine vînzătorului. Reglementată de Codul civil al Republicii Moldova ca o formă de răspundere a vînzătorului, în art.767, în realitate evicțiunea este o garanție, fiind autonomă și abstractă, independentă de ideea de vinovăție. Garanția

pentru evicțiune este datorată, indiferent de natura corporală sau incorporală a lucrului vîndut ori de faptul că vînzătorul este un profesionist sau un particular. Aceasta este datorată de orice vînzător, de succesorii săi universali sau cu titlu universal, indiferent dacă este vorba despre o vânzare obișnuită sau una silită. Vînzătorul răspunde și pentru evicțiunea ce provine de la o terță persoană, cu precizarea că este necesar să se îndeplinească următoare-

le condiții:

- să existe o tulburare de drept;
- cauza tulburării să fie anterioră datei de încheiere a contractului de vânzare-cumpărare;
- cumpărătorul să nu fi cunoscut cauza evicțiunii.

Pornind de la prevederile Codului civil, care stipulează obligația de

zare internațională de mărfuri, de asemenea, regăsim dispoziții referitoare la obligația de garanție contra evicțiunii, în Convenția Națiunilor Unite asupra contractelor de vânzare internațională de mărfuri, încheiată la Viena la 11 aprilie 1980. Reglementări speciale în materia garanției pentru evicțiune găsim și pe

plan european. În acest sens, menționăm Directiva 99/44/EC din 25 mai 1999 privind anumite aspecte ale vânzării bunurilor de consum care se referă la vânzarea produselor și garanțiile asociate. Potrivit art.1 alin.2 lit.(e) al acesteia, prin garanție se înțelege „orice angajament al unui vînzător

sau producător față de consumator, făcut fără costuri suplimentare, de a rambursa prețul plătit sau de a înlocui, a repara sau a se ocupa de bunurile de consum în orice fel dacă acestea nu corespund specificațiilor din certificatul de garanție sau în reclama relevantă”. Deși legiuitorul a preluat în totalitate expresia din directiva menționată anterior, și anume „obligația de conformitate”, aceasta este în realitate o obligație de garanție, vînzătorul fiind dator

să garanteze că produsele sînt în „conformitate cu contractul”, iar în cazul în care lipsa de conformitate a existat la momentul achiziționării produsului, acesta să răspundă în modalitățile prevăzute de lege. Totuși, ne propunem să cercetăm în continuare sensul clasic al garanției pentru evicțiune.

Analizînd alte sisteme juridice, observăm influențe considerabile asupra conceptului descris mai sus în legislația civilă a Republicii Moldova. Spre exemplu, în sistemul anglo-saxon este prevăzută prezumția absolută potrivit căreia, vînzătorul se obligă să transmită dreptul asupra lucrului cumpărătorului, el garantînd că lucrul vîndut este liber de orice sarcini sau servituți și de asemenea, cumpărătorul urmează să dobîndească folosința liniștită a lucrurilor, iar în caz contrar, vînzătorul se obligă să plătească daune pentru neexecutare. Garanția pentru evicțiune este un caz de denunțare, de desființare a contractului.

În sistemul romano-germanic, în particular, în dreptul german, deja din sec XVIII, vînzătorul era obligat să asigure proprietatea cumpărătorului și nu doar posesiunea. În secolul al XIX-lea și-a făcut loc tot mai mult ideea că garanția pentru evicțiune este în realitate un aspect al apărării cumpărătorului împotriva neexecutării obligației, vînzătorul fiind obligat să răspundă pentru lipsurile dreptului și nu doar să garanteze o posesie liniștită a bunului. Codul civil german nu

privește garanția pentru evicțiune ca o instituție autonomă. În prezent, în Germania se urmărește o unificare a dispozițiilor – răspunderea pentru evicțiune și pentru vicii. De fapt, sînt siguri că articolele din Codul civil al Republicii Moldova, ce privesc obligația vînzătorului în cazul evicțiunii și răspunderea vînzătorului pentru aceasta în fața cumpărătorului, nu sînt amplasate arbitrar, ci urmăresc, de asemenea, o unificare, o continuitate și de aceea urmează firesc articolele ce instituie prevederile ce țin de viciile materiale, juridice ale bunului vîndut. În cadrul aceluiași sistem, Codul civil al Italiei stabilește ideea acestei obligații a vînzătorului similară cu cea din dreptul civil al Republicii Moldova și anume este considerată o expresie a responsabilității vînzătorului pentru neîndeplinirea obligației de a asigura proprietatea.

În concluzie, observăm că legislațiile civile din sistemul romano-germanic au lăsat o amprentă puternică și în reglementarea acestei instituții în Codul civil al statului nostru, care asigură, de rînd cu altele, securitatea raporturilor civile. Compatibilitatea reglementărilor este și în cazul sistemului anglo-saxon, doar cu mențiunea că anterior aceasta nu era cunoscută sistemului, fiind operată doar o răspundere delictuală.

Lilia OGLINDA,
studentă, anul III,
Facultatea de Drept, USM

Dreptul la educație al copiilor cu dizabilități promovat în cadrul unei campanii globale

Pentru prima dată în Republica Moldova este organizată „Săptămîna globală pentru acțiune”. Evenimentul se desfășoară simultan în 100 de țări și are ca scop sensibilizarea și informarea societății despre dreptul copiilor cu dizabilități la educație într-un mediu incluziv prin intermediul campaniei „Drepturi egale. Oportunități egale. Educație pentru toți”. În Republica Moldova campania se desfășoară în perioada 4-24 mai.

Președintele Alianței ONG-urilor active în domeniul protecției sociale a copilului și familiei (APSCF), Stela Vasluiian, a spus

într-o conferință de presă că proiectul va fi desfășurat în strînsă colaborare cu Ministerul Educației și are cîteva obiective principale, printre care cel de bază rezidă în consolidarea capacităților în domeniul elaborării politicilor educaționale, dialogului public pentru circa 40 de ONG-uri din cadrul APSCF. Un alt obiectiv vizează evaluarea realizărilor și lacunelor primilor 3 ani de implementare a programului Dezvoltarea educației incluzive în Republica Moldova pentru anii 2011-2020. Încă un obiectiv al campaniei este promova-

rea dialogului național, regional și global în domeniul educației incluzive.

Șefa Direcției Învățămînt Preșcolar, Primar și Secundar General din cadrul Ministerului Educației, Valentina Chicu, a menționat că educația incluzivă are o dominantă specifică la etapa de implementare, care ține de abilitarea fiecărui copil cu deprinderile necesare pentru a-și putea valorifica propriul potențial și să poată să se integreze în societate.

„Educația incluzivă nu este un plan de acțiune pe care dacă îl realizăm atingem educație incluzivă. Educația incluzivă este un mod de

viață, o paradigmă, un punct de vedere prin care fiecare din noi percepe lumea înconjurătoare. Orice am face, ca Minister al Educației și oricît am investi, trebuie să ținem cont că reușita educației incluzive ține foarte mult de factorul uman și de percepția fiecăruia dintre noi”, a spus Valentina Chicu.

Ea a precizat că lucrurile cele mai importante care vorbesc despre calitatea educației incluzive sînt performanța și starea de bine a fiecărui copil. Astfel, este nevoie de a îmbunătăți relația copilului cu cerințele educaționale speciale cu semenii săi, părinții etc. Valentina Chicu a subliniat că în Republica Moldova există un cadru normativ care permite integrarea fiecărui copil în școala comunitară, dar este nevoie de promovarea educației incluzive în rîndul populației.

Recent, în cadrul campaniei lansate în Republica Moldova, în Grădina Publică „Ștefan cel Mare” din Capitală, circa 200 de copii, profesori și activiști ai drepturilor omului au desfășurat o acțiune publică privind promovarea incluziunii educaționale a copiilor cu dizabilități.

La Chișinău a fost lansată o campanie antisuicid

Centrul de promovare a valorii vieții „Mirt” din cadrul AO „Altruism”, împreună cu Direcția Sănătății din municipiul Chișinău, au lansat campania municipală antisuicid cu genericul „Semne pentru viață”, care a avut loc la Porțile Sfinte (Arcul de Triumf).

Scopul campaniei constă în spargerea tăcerii, combaterea stereotipurilor din jurul fenomenului suicidului și în a informa publicul larg despre existența serviciului de asistență psihologică anonimă antisuicid online pe pagina web www.pentruviata.md.

Obiectivul campaniei este de a invita cetățenii care au pierdut pe cineva drag sinucigîndu-se sau cei care se gîndesc la sinucidere, precum și cei ce cunosc persoane aflate în pericol de a-și curma viața, să apeleze după ajutor.

Totodată, campania urmărește mobilizarea locuitorilor Chișinăului pentru a manifesta compasiune și înțelegere și a spune persoanelor care trec prin situații dificile: „Tu nu ești singur!”, încurajînd toate localitățile țării să lanseze acțiuni similare pentru a atinge obiectivul propus – „Zero suicide

în Republica Moldova”.

Potrivit datelor statistice, în fiecare an, în urma suicidului, R. Moldova pierde peste 500-700 de persoane, multe dintre care sînt minori sau tineri, iar în fiecare caz de suicid oamenii suferă. Suferă în tăcere, fără să aibă ajutor și susținere, fără să-și exprime necazul. Este datoră noastră, a tuturor, să combatem problemele cu care se confruntă aceste persoane, mai ales copiii, să le susținem, să le ascultăm și să le spunem că le sîntem alături, se menționează într-un comunicat al asociației „Altruism”.

FMI recomandă măsuri prompte pentru ameliorarea parametrilor de bază ai sectorului bancar din Moldova

Experții Fondului Monetar Internațional (FMI) recomandă structurilor de reglementare ale Republicii Moldova să întreprindă măsuri urgente în vederea ameliorării parametrilor de bază ai sistemului bancar. Experții FMI susțin că pentru a reduce vulnerabilitățile, este importantă punerea în aplicare în mod hotărît a cerințelor privind capitalizarea și lichiditatea băncilor.

Totodată, ei mai subliniază că după recapitalizarea Băncii de Economii (BEM) de către acționarii minoritari, Banca Națională a Moldovei trebuie să mențină un nivel foarte înalt de supraveghere a operațiunilor băncii pînă cînd situația va reveni la normal. Po-

trivit FMI, în pofida reducerii cotei Guvernului la BEM, Ministerul Finanțelor trebuie să asigure o reprezentare puternică în cadrul Consiliului BEM, în vederea protejării interesului public.

Mai mult ca atît, BNM trebuie să se abțină de la orice tratament regulatoriu care ar favoriza vreo bancă, iar Guvernul trebuie să se abțină de la oferirea băncilor comerciale a accesului privilegiat la depozite suplimentare ale sectorului public. Experții FMI subliniază că băncile care nu se conformează cerințelor de reglementare urmează a fi impuse de BNM să elaboreze și să implementeze un plan limitat în timp, cu termene concrete de eliminare a deficiențelor.

● La solicitarea cititorilor

Aspecte normative referitoare la funcționarea azilului pentru persoane în vârstă și persoane cu dizabilități

Azilul reprezintă o instituție care prestează asistență socială, temporară sau permanentă, persoanelor în vârstă și persoanelor cu dizabilități, se instituie în baza deciziei Guvernului sau a autorităților administrației publice locale și funcționează în baza Regulamentului-tip cu privire la funcționarea Azilului pentru persoane în vârstă și persoane cu dizabilități. Azilul are drept scop crearea condițiilor optime de trai, muncă, reabilitare și asistență medico-socială pentru persoanele în vârstă și persoanele cu dizabilități.

Sarcinile de bază pentru atingerea scopului propus sunt următoarele:

- respectarea confidențialității, drepturilor și libertăților cetățenilor cazați în azil, garantate prin Constituția Republicii Moldova și legislația în vigoare;
- crearea condițiilor optime de activitate;
- crearea condițiilor optime de trai, a unui climat psihoemoțional favorabil pentru persoanele tutelate, asigurarea materială și socială a lor;
- asigurarea prestării serviciilor calitative de îngrijire, reabilitare și asistență medico-socială, în conformitate cu necesitățile personale, fizice, clinice, sociale și spirituale ale beneficiarilor;
- organizarea dezvoltării gospodăriei auxiliare, în măsura posibilităților, în vederea îmbunătățirii calității serviciilor;
- elaborarea și promovarea proiectelor comune cu organizațiile naționale și internaționale în domeniul reabilitării socio-medice a persoanelor vârstnice și a persoanelor cu dizabilități.

Pentru realizarea sarcinilor de bază azilul are următoarele funcții:

- cazează persoane în vârstă și persoane cu dizabilități, în baza demersurilor direcțiilor, secțiilor asistență socială și protecție a familiei;

- asigură tutelații cu îmbrăcăminte și încălțăminte, lenjerie de corp și de pat în conformitate cu normativele în vigoare;

- asigură alimentarea și tratamentul în conformitate cu normativele fiziologice și financiare în vigoare și starea sănătății tutelaților;

- organizează îngrijirea și asistența medicală, în caz de necesitate, spitalizează tutelații;

- realizează măsuri sanitaro-igienice, antiepidemice, antiincendiar și de protecție civilă;

- asigură tutelații cu aparat auditiv, optic, articolele prote-tico-ortopedice și fotolii cu rotile;

- organizează odihna tutelaților, ținând cont de sănătatea și vârsta lor;

- organizează perfecționarea personalului în scopul deservirii calificate;

- organizează și asigură înmormântarea tutelaților care nu au rude.

Selectarea persoanelor care necesită cazare în azil se efectuează în sectorul primar de către organul teritorial asistență socială sau asistentul social din primărie în colaborare cu medicul de familie și autoritățile administrației publice locale. Persoanele selectate, preliminar sunt familiarizate de către asistentul social cu cerințele de cazare în azil.

Beneficiari ai azilului pot fi cetățeni ai Republicii Moldova din rîndul persoanelor vârstnice și persoanelor cu dizabilități, de la 16 ani, solitare, lipsite de suport informal (familie), care necesită ajutor din partea comunității și deservire socio-

medicală la domiciliu sau în cadrul azilului.

Azilul prestează servicii sociale contra plată pentru:

- persoanele în vârstă și persoanele cu dizabilități copiii cărora sînt obligați să-i întrețină, dar din anumite motive nu pot realiza obligațiunea, încheind cu administrația azilului un contract, confirmat notarial,

prin care își asumă responsabilitatea de a achita lunar întreținerea persoanei cazate, în cuantumul stabilit de către fondator;

- persoanele în vârstă și persoanele cu dizabilități, cetățeni ai altor state, aflate pe teritoriul Republicii Moldova în situații dificile.

Nu se admite cazarea în azil a persoanelor cu boli psihice, a bolnavilor de alcoolism, narcomanie, toxicomanie, tuberculoză, cu alte maladii care necesită tratament în instituții specializate.

Selectarea persoanelor care necesită cazare în azil se efectuează de către secțiile/direcțiile teritoriale asistență socială și protecție a familiei, în comun cu asistentul social din primărie, medicul de familie și autoritățile administrației publice locale. Persoanele selectate, preliminar sînt familiarizate de către asistentul social cu cerințele de cazare în azil.

Pentru cazare, beneficiarii sînt obligați să prezinte

azilului următoarele acte:

- cererea potențialului beneficiar;
- demersul organului teritorial asistență socială și protecție a familiei;
- actul de identificare a persoanei;
- fișa medicală a potențialului beneficiar;
- concluzia comisiei medicale consultative;
- cartea de imobil.

Tutelaților li se achită pensia conform prevederilor legislației în vigoare. În cazul lipsei temporare (pînă la 30 de zile) a tutelaților din azil (spitalizare, ospetie la rude etc.), în plata pensiilor nu intervin schimbări. Mijloacele bănești și alte bunuri ale tutelaților sînt depuse, la dorința acestora,

la băncile comerciale din țară. Externarea se efectuează la depunerea cererii personale de către beneficiar sau prin decizia directorului, la propunerea administrației azilului. În cazul externării din azil, tutelații i se eliberează lenjerie, îmbrăcăminte, încălțăminte (dacă a locuit în azil cel puțin un an) și i se înmînează buletinul de identitate, documentele ce confirmă perioada aflării în azil, cartea de imobil și toată averea, dacă a fost transmisă în folosință azilului, pe perioada aflării acolo. Externarea se efectuează cu acordul fondatorului, la intervenția administrației azilului, cu condiția că tutelații sau rudele au domiciliu, surse de existență, posibilități de a se întreține de sine stătător sau de către rude. Din azil pot fi externați și tutelații care sistematic încalcă regimul sanitar și de disciplină, părăsesc teritoriul azilului fără permisiunea administrației, fac abuz de alcool ori consumă droguri.

◆ Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări
răspunde juristul
Vitalie MODRÎNGĂ

Care este modalitatea prevăzută de lege pentru împărțirea bunurilor comune ale soților? Vreau să știu dacă sînt în drept să solicit împărțirea bunurilor comune ale familiei pînă la desfacerea căsătoriei?

**Leonid Stoicev,
r-n Orhei**

Conform articolul 25 din Codul familiei, împărțirea proprietății în devălmășie a soților poate fi făcută atît în timpul căsătoriei, cît și după desfacerea ei, la cererea oricărui dintre soți.

Proprietatea în devălmășie poate fi împărțită în baza acordului dintre soți. În caz de neînțelegere, determinarea cotei-părți a fiecărui soț în proprietatea în devălmășie, precum și împărțirea acesteia în natură, se face pe cale judecătorească. La împărțirea proprietății în devălmășie, instanța judecătorească, la cererea soților, stabilește bunurile ce urmează să fie transmise fiecăruia dintre ei. Dacă unuia dintre soți îi sînt transmise bunuri care depășesc cota ce-i revine, celui alt soț i se poate stabili

o compensație bănească sau de altă natură. Bunurile procurate pentru copiii minori (îmbrăcăminte, încălțăminte, rechizite școlare, instrumente muzicale, jucării etc.) se transmit gratuit soțului împreună cu care locuiesc copiii. Depunerile făcute de soți pe numele copiilor lor minori sînt proprietate a copiilor și nu se iau în considerare la partaj. Dacă bunurile comune au fost împărțite în timpul căsătoriei, acestea devin bunuri personale ale soților, iar bunurile care nu au fost împărțite, precum și bunurile dobîndite ulterior de către soți, sînt proprietate în devălmășie a acestora. Pentru împărțirea bunurilor proprietate în devălmășie a soților a căror căsătorie a fost desfăcută, se stabilește un termen de prescripție de 3 ani.

Stimați cititori!

Redacția va răspunde la întrebările Dvs. numai la prezentarea acestui cupon.

Întrebarea trebuie formulată clar și cît mai concis, pe o foaie aparte.

Decupați cuponul și, împreună cu întrebarea Dvs, trimiteți-l pe adresa: Chișinău, 2009, str. A. Mateevici nr. 60, bir. 222.

Cupon DREPTUL
Numele, prenumele:

Adresa:

(mai 2014, nr. 17(516))

Acțiuni dedicate Zilei Victoriei

Acțiunile consacrate Zilei Victoriei asupra fascismului se vor desfășura la complexul memorial „Eternitate” și vor începe la ora 9.00. La eveniment vor participa președintele Republicii Moldova, Nicolae Timofti, președintele Parlamentului, Igor Corman, prim-ministrul Iurie Leancă, deputați, membri ai Cabinetului de miniștri, politicieni, veterani de război și rude ale acestora.

După discursurile oficiale, vor urma depuneri de flori la plăcile comemorative și monumentele „Focul veșnic”, „Stela Eroilor Moldoveni” și „Maica îndurerată”.

Mitinguri de comemorare vor fi organizate în toate localitățile Republicii Moldova, iar în catedrale și biserici vor fi oficiate servicii divine.

De asemenea, se va desfășura ediția 2014 a

festivalului „Cîntecele credinței, speranței și iubirii – Victoria 69”.

La 9 mai va fi asigurată intrarea liberă pentru doritori în muzeele din țară, inclusiv la Centrul de cultură și istorie militară.

Totodată, Serviciul de presă al Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei a anunțat că participanții la cel de-al doilea Război mondial și soțiile (soții) lor vor primi ajutoare materiale unice, prin intermediul fondurilor locale de susținere socială a populației cu ocazia celei de-a 69-a aniversări a Victoriei asupra fascismului.

Astfel, cei care au luat parte la conflagrația mondială vor primi cîte o mie de lei, iar soțiile (soții) veteranilor decedați care nu s-au recăsătorit, inapte de muncă sau invalide – cîte 800 de lei.

În acest scop, din Bugetul de Stat vor fi alocate patru milioane de lei.

Citații în judecată

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Dîru Ivan Petru, cu ultimul domiciliu cunoscut: mun. Chișinău, str. Gh. Asachi, nr. 27, apt. 6, pentru data de 5 iunie 2014, ora 14.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 49), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet. Corman Victor Gh. privind încasarea datorii.

Judecător **N. Mazur**

***

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Ungureanu Ion, pentru data de 31 octombrie 2014, ora 12.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 47) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea O.M. „A.V. Capital” SRL privind încasarea datorii.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **I. Busuioc**

***

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Marinescu Natalia, domiciliată: mun. Chișinău, str. Calea Ieșilor, nr. 16/2, apt. 8, pentru data de 16 mai 2014, ora 8.35, la ședința de judecată (str. M. Viteazul, nr. 2, bir. 505) în calitate de pîrît la cererea cet. Ignatov Mariana privind încasarea datorii.

Judecător **Galina Moscalciuc**

***

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet-lor: Cojocar Anatolie Diomid și Cojocar Oxana Petru, pentru data de 25 mai 2014, ora 10.30, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 17) în calitate de pîrîți în cauza civilă intentată la acțiunea Băncii Comerciale „Energbank” SA către: Cojocar Anatolie, Cojocar Oxana, Ghervas Petru, Lari Ion, Lari Valentina, Răducanu Lidia și Răducanu Vasile privind încasarea datorii bancare.

Judecător **Igor Barbacaru**

***

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Gobja Andrei, pentru data de 16 mai 2014, ora 15.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 1), unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată la cererea lui Catană Valeriu privind încasarea datorii.

Judecător **Viorica Puica**

***

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet-lor: Ștefîrță Elena, Ștefîrță Constantin, pentru data de 30 mai 2014, ora 15.30, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 12) în calitate de pîrîți, unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea ÎMGFL-1 privind încasarea datorii.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Viorica Mihaila**

***

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Zincenco Eleonora, pentru data de 2 iunie 2014, ora 8.45, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 12) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea lui Zincenco Anatolie privind desfășurarea căsătoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Viorica Mihaila**

***

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Rutcovschii Corneliu, pentru data de 26 iunie 2014, ora 8.45, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 1 „A”), unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea înaintată de Fonari Alevtina privind încasarea datorii.

Judecător **Nicolae Șova**

***

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Bagrin Gheorghe, pentru data de 26 iunie 2014, ora 10.30, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 1), unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată la cererea cet. Bagrin Valentina privind partajul averii.

Judecător **Viorica Puica**

***

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Gumenii Nadejda, cu ultimul domiciliu: or. Orhei, str. Unirii, nr. 132, apt. 58, pentru data de 16 mai 2014, ora 11.45, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, et.2) în calitate de pîrît la cererea depusă de către Gumenii Corneliu privind micșorarea cuantumului pensiei de întreținere.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Ecaterina Buzu**

***

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Railean Vitalie Vasile, domiciliat: satul Ghetlova, Orhei, pentru data de 21 mai 2014, ora 13.30, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, bir. 5) în calitate de pîrît în cauza intentată de către Braga Valentina privind încasarea datorii.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Sergiu Procopciuc**

***

Judecătoria Dondușeni solicită prezentarea cet. Bacanov Ivan, locuitor al or. Dondușeni, str. Independenței, nr. 4, apt. 26, pentru data de 26 mai 2014, ora 9.00, la ședința de judecată (or. Dondușeni, str. 31 August, nr. 19, sala de ședințe nr. 1) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată înaintată de Nenescu Dinu către Bacanov Ivan și intervenient accesoriu Secția de Examinare și Evidență a Transportului Drochia privind recunoașterea dreptului de proprietate.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Lilia Țurcan**

***

Judecătoria Fălești solicită prezentarea cet. Calcavura Iuri, cu ultimul domiciliu: satul Pînzăreni, Fălești, pentru data de 26 mai 2014, ora 9.00, la ședința de judecată (or. Fălești, str. 1 Mai, nr. 14, sala de ședințe nr. 3, et. 1) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Calcavura Stela privind desfășurarea căsătoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare la ședința de judecată din motive neîntemeiate, cauza va fi examinată în lipsa pîrîtlui.

Judecător **Oleg Ciumaș**

***

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Alcedarevski Nicolae, domiciliat: satul Mitoc, Orhei, pentru data de 3 iunie 2014, ora 11.30, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, et. 1, bir. 3) în calitate de pîrît în cauza civilă înaintată de Alcedarevski Veronica privind desfășurarea căsătoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Vasile Selevestru**

***

Judecătoria Bălți, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Ivanov Oleg – Farm”, (în procedura judecătorească Anatolie Vrînceanu), pentru data de 5 iunie 2014, ora 10.00, la ședința de judecată (Bălți, str. Hotinului, nr. 43, bir. 12) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată la acțiunea SRL „Rezlov-Mo” către ÎI „Ivanov Oleg – Farm”, privind încasarea datorii și prejudiciilor.

Persoanele care dețin informații despre locul aflării acestuia sînt rugate să le comunice instanței.

Judecător **A. Vrînceanu**

***

Judecătoria Drochia, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Bodiu Rumeli Tudor, a.n. 20.09.1961, domiciliat: or. Drochia, str. Ghica Vodă, nr. 4, bl. „D”, apt. 2, pentru data de 10 iunie 2014, ora 13.30, la ședința de judecată (Drochia, str. 31 August 1989, nr. 7, bir. 1) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată la cererea BC „Energbank” SA privind încasarea datorii.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **V. Zaporozjan**

***

Judecătoria Florești solicită prezentarea cet-lor: Siminiuc Vladimir Simion, domiciliat: or. Florești, str. Crasnoarmeis- caia, nr. 2 și Siminiuc Tatiana Simion, domiciliată: or. Florești, str. Speranței, nr. 9, pentru data de 12 iunie 2014, ora 8.30, la ședința de judecată (or. Florești, str. M. Eminescu, nr. 1, bir. 9) în calitate de pîrîți în cauza civilă intentată la acțiunea depusă de Siminiuc Vladimir Feodor împotriva: Siminiuc Vladimir Simion, Siminiuc Tatiana Simion, intervenient accesoriu notarul public Conoval Eugenia privind declararea nulității absolute a certificatelor de moștenitor legal.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Svetlana Bucur**

***

Judecătoria Călărași solicită prezentarea cet. Balan Tati- ana, a.n. 20.01.1987, cu ultimul domiciliu: satul Hirova, Călărași, pentru data de 13 iunie 2014, ora 11.30, la ședința de judecată (or. Călărași, str. Alexandru cel Bun, nr. 153, bir. 8) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-556/2014, la cererea de chemare în judecată înaintată de Purcel Ion privind încasarea pensiei de întreținere a copilului minor.

Judecător **Marcel Juganari**

***

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Karakose Hamit, cu ultimul domiciliu cunoscut: mun. Chișinău, Șos. Hîncești, nr. 78 „A”, apt. 3, pentru data de 20 iunie 2014, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 67), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet. Karakose Elena către Karakose Hamit, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului sectorul Civil privind desfășurarea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei alimentare pentru întreținerea copilului minor.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **V. Brașoveanu**

***

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Cibotari Petru, pentru data de 4 iulie 2014, ora 12.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 47) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea lui Oprea Veaceslav privind încasarea datorii conform contractului de împrumut.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **I. Busuioc**

ANUNȚ

Institutul Național al Justiției anunță un nou concurs de Consiliul Institutului Național al Justiției anunță concursul de admitere la Institutul Național al Justiției pentru instruirea inițială în perioada 1 octombrie 2014 – 31 martie 2016. La concurs sînt scoase 15 locuri pentru candidați la funcția de judecător și 25 de locuri pentru candidați la funcția de procuror.

Concursul de admitere constă din două probe:

1) Proba scrisă cuprinde teste grilă la disciplinele: drept civil, drept procesual civil, drept penal, drept procesual penal.

2) Proba verbală include rezolvarea a două spețe la disciplinele drept civil – drept procesual civil și drept penal – drept procesual penal, care vor conține aspecte de drept material și procesual.

Condițiile și actele necesare pentru participare la concurs le găsiți pe site-ul INJ – **www.inj.md**

Cererile pentru înscrierea la concurs se depun **personal**, în termen de 30 de zile (de la 1 iulie pînă la 1 august 2014 de luni pînă vineri, între orele 9.00-17.00), la Comisia de organizare și desfășurare a concursului de admitere al Institutului Național al Justiției. Sediul Institutului: mun. Chișinău, str. Serghei Lazo, nr. 1, sala 7.

Telefon de contact: 0(22)233-119.

ANUNȚ

Biroul executorului judecătoresc Vera Rotaru, întru executarea documentului executoriu nr. 2e-1289/12, privind încasarea datoriilor de la SRL „Press Design”, anunță pentru data de 27 mai 2014, ora 10.00 licitația de vânzare a gheretei din plastic: 2,10x2,0 m², înălțimea 2,15 metri în stare satisfăcătoare. Bunul expus la licitație aparține debitorului și este în litigiu. Prețul de start al bunului este de 6500 lei.

Doritorii de a participa la licitația publică vor înregistra cererea de participare și vor depune preventiv accontul de 5% din prețul de start a bunului ce urmează să-l procure, cît și taxa de participare la licitație de 60 lei, la contul curent special al Biroului executorului judecătoresc Vera Rotaru: c/f – 0980503039030, c/c – 2251430115 în BC „Moldindconbank” fil. Zorile, c/b MOLMDMD2X330. Termenul limită de depunere a cererii și a cuantumului de 5% se încheie cu 1 (una) zi înainte de data desfășurării licitației. Înregistrarea prezenței se va începe la ora 9.00 și se va încheia la 9.50.

Licitația publică va avea loc pe data de 27 mai 2014, ora 10.00, în incinta Biroului executorului judecătoresc Vera Rotaru, pe adresa: mun. Chișinău, bdul Ștefan cel Mare, nr. 200, of. 105.

Familiarizarea prealabilă cu bunul expus la licitație se va efectua prin intermediul executorului judecătoresc Vera Rotaru.

Telefoane de contact: (022) 74-46-16; 069564865.

Executor judecătoresc Vera Rotaru

ANUNȚ

Executorul judecătoresc Anatolie Bănărescu, anunță pentru data de 28 mai 2014, ora 11.00, licitație publică de vânzare a următorului lot compus din: 1 șopron; 5 cisterne de 50 m³; 1 cisternă de 20 m³; 1 cisternă de 200 m³; 1 pompă cu filtru și unitate de măsurare; 1 țevă metalică; 1 trap; 1 scară, ce aparțin cu drept de proprietate debitorului IM „Bioeco-Nord” SRL, c/f – 1006604005192, cu sediul: r-n Ocnița, or. Otaci, str. Voitovici, nr. 21.

Prețul inițial constituie – 151 600 lei, prețul lotului expus la licitație este de – 121 280 lei.

Doritorii de a participa la licitație, pînă pe data de 27 mai 2014, vor depune cererea de participare cu indicarea prețului propus pentru lotul scos la licitație și dovada de achitare a accontului în mărime de 5% din prețul inițial al bunului scos la licitație, la Biroul executorului judecătoresc Anatolie Bănărescu.

Acontul și taxa de participare la licitație în mărime de 60 lei, se va depune la contul executorului judecătoresc Anatolie Bănărescu, nr. – 2224311909, c/f – 43242017, în BC „Victoriabank” SA, fil. nr. 11, Chișinău VICBMD2X883.

Pentru informații suplimentare, vă adresați către executorul judecătoresc Anatolie Bănărescu: mun. Chișinău, bdul Ștefan cel Mare, nr. 73, bir. 336, tel. (022) 54-70-41, tel. mob. 069130707.

Executor judecătoresc Anatolie Bănărescu

***

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Baran Ștefan, domiciliat: comuna Costuleni, r-n Ungheni, pentru data de 9 iunie 2014, ora 14.40, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 9), unde va avea loc examinarea cauzei civile: Baran Aliona către Baran Ștefan privind încasarea pensiei de întreținere pentru copiii minori.

Judecător **Virgiliu Buhnaci**

***

Judecătoria Ialoveni solicită prezentarea cet. Vrabie Nicolae, domiciliat: or. Chișinău, str. Academiei, nr. 2, pentru data de 19 iunie 2014, ora 10.30, la ședința de judecată (or. Ialoveni, str. Prieteniei, nr. 4 bir. 5) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea cet. Pogor Elena.

Judecător **Ludmila Barbos**

***

Judecătoria Călărași solicită prezentarea cet. Stavila Alexei, a.n. 18.03.1986, cu ultimul domiciliu: satul Sipoteni, Călărași, pentru data de 9 iunie 2014, ora 14.30, la ședința de judecată (or. Călărași, str. Alexandru cel Bun, nr. 153, bir. 7) în calitate de pîrît în cauza civilă privind obținerea permisului pentru perfectarea pașaportului național și plecarea peste hotarele Republicii Moldova.

Judecător **Valentina Criucicova**

Aniversări

Adela ANDRONIC,
judecător, Centru, municipiul Chișinău

Mult stimată doamnă Adela Andronic,
Cu deosebite sentimente vă adresăm cele mai calde felicitări, prilejuiți de frumoasa dumneavoastră aniversare.

Prin tenacitatea cu care munciți, prin înțelepciunea pe care o vădiți, prin responsabilitatea fără egal de care dați dovadă în nobila activitate ce o desfășurați, ați câștigat incontestabil încrederea și respectul tuturor.

Ați ajuns aici, la această frumoasă vîrstă, cu un spirit al dreptății ireproșabil și devotat ideii de perfecțiune.

Vă dorim să aveți parte de sănătate, succese, realizări și bucurii pe măsura așteptărilor.

La Mulți Ani!

***

Vasile NEGRUȚA,
judecător, Orhei

Mult stimat domnule Vasile Negruța,

Ne bucură nespuse de mult că ați ales ca destin să sluiți cu credință Legii și să apărați demnitatea umană. Acest fapt vă conferă acea alură inconfundabilă de Om al Sfintei Dreptăți fără de care totul în jur ar părea un haos imens.

Vă admirăm, vă respectăm, vă prețuim pentru tot ceea ce reprezentați, iar aniversarea dumneavoastră ne oferă plăcutul prilej de a vă adresa sublimă cuvinte de felicitare. Vă dorim sănătate, multă căldură sufletească, bunăstare, fericire și împliniri dintre cele mai frumoase.

La Mulți Ani!

***

Recent, și-au aniversat ziua de naștere: **Valentina Cebotari**, doctor în drept, conferențiar universitar, Facultatea de Drept, USM; **Parascovia Poalelungi**, master în drept, lector universitar, Facultatea de Drept, USM; **Elena Arapu**, master în drept, lector universitar, Facultatea de Drept, USM; **Pavel Turcan**, master în drept, lector superior, Facultatea de Drept, USM; **Viorel Rusu**, master în drept, lector superior, Facultatea de Drept, USM; **Ghenadie Vasluian**, master în drept, lector universitar, Facultatea de Drept, USM; **Octavian Vasilache**, doctor, lector superior, USPEE „Constantin Stere”; **Violeta Chisilița**, judecător, Buiucani; **Ghenadie Eni**, președintele CA Cahul; **Tudor Berdilă**, judecător, Cantemir; **Eugeniu Bejenaru**, judecător, Ocnița; **Boris Bîrca**, judecător, CA Chișinău; **Dorin Dulghieru**, președintele Judecătoriei Buiucani; **Eugeniu Pșenița**, judecător, Edineț.

Mult stimati omagiați, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere și calde urări de sănătate. Apreciem străduința, devotamentul, abnegația, responsabilitatea cu care vă îndepliniți obligațiile, întru bunăstarea societății noastre.

Vă dorim să aveți parte, de acum încolo, doar de împliniri și realizări care să vă întregască deplin fericirea.

La Mulți Ani!

membrii Consiliului de administrație al
Uniunii Juriștilor,
Echipa Dreptul
și Revista Națională de Drept

Echipa redacției Vă adresează un Apel de unire și sprijin. Vă sîntem recunoscători că sînteți abonații noștri și susțineți ziarul. Noi avem nevoie de acest ajutor și vom rămîne alături de Dvs.

Spune-mi cum te îmbraci ca să-ți spun ce fel de om ești

Nu mai încapă îndoială că îți place să fii aranjată, pusă la punct, să arăți bine. Te îmbraci cu hainele care simți că te pun în valoare și n-ai vrea deloc să schimbi asta. Te-ai întrebat vreodată de ce? De ce nu te simți bine îmbrăcat altfel? „Pentru că nu mă reprezintă” ar putea fi răspunsul. Ai dreptate! Modul în care te îmbraci spune foarte multe despre tine. Iată numai cîteva exemple.

Articole cu logoul unei echipe sportive

Dezvăluie o persoană care prețuiește loialitatea și spiritul de echipă. Ar putea, însemna, însă și o persoană care nu s-a maturizat încă.

Tricouri, bluze, veste anchor

Dezvăluie o persoană care are foarte mare încredere în sine. Cu cît „V”-ul este mai adanc, cu atît încrederea în sine e mai mare.

Haine cu dungi orizontale
Dezvăluie o persoană rafinată, admiratoare a bunului gust. Cel mai probabil, esti fan al bucătăriei franceze.

Haine în culori neon

Multă lume va spune despre tine că ești enervantă și nu prea reușești să-ți faci prieteni.

Haine pictate manual

Ești ecologist convins și cel mai probabil adeptul manifestațiilor pentru protejarea naturii.

Haine cu buline

Dezvăluie genul de persoană care trăiește în trecut și care ar da orice, numai ca lucrurile să fie cum au fost odinioară.

Animal print

Denotă o persoană caldă, jovială, care își face cu ușurință prieteni.

Fructele uscate conțin conservanți

Fructele uscate (deshidratate) sînt aproape la fel de bune precum cele proaspete, au un conținut nutrițional foarte bogat, cu părere de rău însă, producătorii industriali folosesc, din considerente comerciale, conservanți pentru a le putea păstra mai mult timp și pentru a le da un aspect frumos. „Unele fructe uscate conțin conservanți, de obicei sulfiți, care pot agrava astmul, emfizemul, bolile cardiovasculare sau renale. Ei apar pe etichetă ca E220 pînă la E228”, avertizează doctorul Gheorghe Mencinicopschi.

De asemenea, este posibil ca fructele uscate să fie deshidratate la temperaturi mari, ceea ce duce la pierderea aproape în totalitate a vitaminelor, mineralelor și a enzimelor.

În cazul în care nu găsești caise fără sulfiți și vrei să consumi aceste fructe, cel puțin rehidratează-le în apă înainte de a le consuma. În acest mod vei elimina din ele o parte din sulfiți, dar și din zahăr. Și nu uita că fructele uscate îngrășă, dacă sînt consumate în cantități mari.

Caleidoscop

Un băiat din India are patru mîini și patru picioare. Oamenii îl cred zeu

S-a născut în India, iar malformația sa l-a transformat într-un zeu pentru localnici. Aceștia credeau că micuțul e întruparea unei zeități.

Un băiat din India s-a născut cu patru mîini și patru picioare, iar membrele în plus îi ies din abdomen. La început, malformația lui era idolatrizată de către localnicii care credeau că băiatul este întruparea unei zeități hindu-se.

La mijloc, era însă altă poveste. Părinții copilului nu aveau bani pentru a-i face operație de extirpare a membrilor în plus. Norocul i-a surîs însă băiatului, care a fost pînă la urmă operat de către medicii specialiști și acum arată normal.

Cazul lui nu este unul izolat în India. Aici se nasc copii cu tot felul de malformații, în special în rîndurile oamenilor săraci care nu își pot permite să ducă un trai bun și să aibă parte de îngrijiri medicale corespunzătoare.

Cea mai bună zi în care să cumpărați bilete de avion. Cînd găsiți cele mai ieftine oferte

Cele mai ieftine oferte pentru biletele de avion se pot găsi joia, în timp ce în weekenduri călătorii vor plăti cel mai mare preț pentru un tichet, conform unui studiu recent al companiei de turism Hopper.

Deși pentru anumite rute interne sau internaționale diferă cele mai avantajoase zile ale săptămîinii, studiul arată că per total, luînd în considerare toate zborurile, joia este cea mai bună zi pentru cumpărat bilete de avion. Cele

mai mari prețuri la bilete se găsesc vinerea, atît pentru călătoriile naționale, cît și cele internaționale, din cauza traficului intens de la sfîrșitul săptămîinii.

Companiile aeriene au devenit mai atente la modelele de tarify a călătorilor. Diferența de preț la biletele de avion între cea mai „scumpă” și cea mai „ieftină” zi este relativ mică, de numai 10 dolari pentru zborurile interne și 25 de dolari pentru zborurile internaționale, tarifele fiind adaptate la piața din SUA, conform studiului Hopper.

O americană a fost jignită de angajatul unui restaurant. Ce i-a scris bărbatul pe o cutie de pizza

Allison Brown, o femeie din California, a fost jignită de angajatul unui restaurant, care i-a scris că este grasă pe cutia de pizza pe care o comandase.

Femeia spune că a observat insulta cînd a ajuns acasă, scrisă cu un marker negru pe cutia de pizza.

„Am început să plîng, am fost devastată. Nu este în regulă să te iei de oameni, să îi jignești”, a spus Allison.

Ea era un client fidel al respectivului restaurant, însă după acest incident nu are de gînd să îi mai treacă pragul vreodată.

Managerul restaurantului și-a cerut scuze pentru ce s-a întîmplat, spunînd, totodată, că angajatul respectiv este tînăr și nu și-a dat seama ce face.

Femeia și-a angajat un avocat și spune că nu își dorește să cîștige bani, ci ca toți angajații restaurantului să urmeze cursuri de combatere a discriminării.

Adresa redacției:

MD 2009, Chișinău, str. A. Mateevici, 60,
bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din
str. Bănulescu-Bodoni, 2. Tel.: 57-77-52.
Fax: 57-76-90.

DREPTUL · Date bancare: c/d
222472202641.
BC Banca Socială.
BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor
publicate nu reflectă neapărat opinia redacției.

Redacția nu corespundează cu cititorii,
materialele autorilor nu se recenzează și nu se
returnează.

Tiparul executat la tipografia USM.
Indice – 21596

Tiraj 4600
Com. 59/14